

Gedeputeerde Staten
De voorzitter van Provinciale Staten van Zeeland

T.a.v. de statengriffier

onderwerp	kenmerk	behandeld door	verzonden
Inwerkingtreden van Stikstof Registratie Systeem (SSRS)	20008980 		

Middelburg, 17 maart 2020

Geachte voorzitter,

Hierbij informeren wij u over de inwerkingtreding en uitvoering van het stikstof registratie systeem (SSRS). Het SSRS is een volgende stap in het mogelijk maken van nieuwe initiatieven met stikstofuitstoot. Via het SSRS zal de stikstofruimte als gevolg van (in eerste instantie) de snelheidsverlaging naar 100 km/u op gecontroleerde wijze worden gereserveerd en toegekend aan woningbouwprojecten (75.000 woningen per jaar) en 7 infrastructuurprojecten uit het zogenoemde Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT).

Het SSRS

Het SSRS is op 17 maart in werking getreden via een op 16 maart gepubliceerde Ministeriele Regeling (MR) van de minister van LNV tot wijziging van de Regeling natuurbescherming (spoedaanpak stikstof bouw en infrastructuur). Op 17 maart hebben de colleges van GS van alle provincies ingestemd met het naar aanleiding hiervan opstarten van het in behandeling nemen van vergunningaanvragen waarbij een beroep op stikstofruimte uit het SSRS wordt gedaan.

Aan de MR en het SSRS, en ook aan de op basis daarvan verleende vergunningen, moet een beoordeling op voorhand ten grondslag liggen, die zekerheid biedt over de omvang van de positieve effecten van de snelheidsverlaging en de zekerheid dat die zich voordoen. Dat is vereist voor de juridische houdbaarheid van het SSRS en de vergunningen die op basis daarvan worden verleend: als er stikstofruimte uit het SSRS wordt toegekend aan een woningbouw- of infrastructuurproject, dient te zijn uitgesloten dat er aantasting van natuurlijke kenmerken plaatsvindt als gevolg van dat woningbouw- of infrastructuurproject. De beoordeling die dient als juridische onderbouwing van het SSRS en de daarop gebaseerde vergunningen is een verantwoordelijkheid van de minister, waarbij de provincies als bevoegd gezag uiteraard groot belang hebben. Daarom zullen de gezamenlijke provincies zich er voorafgaand aan het afgeven van (ontwerp)beschikkingen van vergewissen dat de juridische onderbouwing volstaat. Als dat niet het geval is zullen aanvragen met een beroep op stikstofruimte uit het SSRS moeten worden afgewezen.

Vanaf de inwerkingtreding van het SSRS via de gewijzigde Regeling natuurbescherming op 17 maart kunnen initiatiefnemers een aanvraag voor een natuurvergunning voor een woningbouwproject bij de provincies indienen (voor tracébesluiten voor MIRT-projecten is de minister van IenW bevoegd gezag). De provincies hebben samen de uitvoering voorbereid, door de noodzakelijke procedures en systemen in te richten en te testen. De twaalf colleges van GS hebben op 17 maart 2020 besloten om de behandeling van vergunningaanvragen voor woningbouwprojecten met een beroep op stikstofruimte uit het SSRS per 18 maart op te starten. Hierover vindt gezamenlijke woordvoering (algemene lijn) en woordvoering per provincie (situatie per provincie) plaats. Op de website van BIJ12 en op www.aanpakstikstof.nl is informatie gepubliceerd voor aanvragers, inclusief Q&A's. De doorlooptijd voor het afhandelen van een vergunningaanvraag is over het algemeen circa twintig weken, maar kan ook korter zijn. De eerste vergunningen worden voor de zomer van 2020 verwacht.

In onderstaande samenvatting is de belangrijkste informatie over het SSRS samengevat.

Tijdlijn

16 maart 2020:

Publicatie gewijzigde Regeling natuurbescherming van de minister van LNV.

17 maart 2020:

- *Inwerkingtreding SSRS; initiatiefnemers van woningbouwprojecten kunnen een aanvraag voor een natuurvergunning met een beroep op stikstofruimte in het SSRS bij de provincies indienen.*
- *Colleges van GS van de twaalf provincies besluiten of de behandeling van vergunningaanvragen kan worden opgestart (naar aanleiding van de afronding van de daartoe noodzakelijke voorbereidingen van procedures en systemen om een goede uitvoering te waarborgen). Persbericht bij een positief besluit.*

18 maart 2020:

Start in behandeling name van ingediende aanvragen voor een natuurvergunning voor woningbouwprojecten met een beroep op stikstofruimte uit het SSRS door alle provincies. Afhandeling en toekenning van stikstofruimte op volgorde van binnenkomst (datum/tijd).

Juni/juli 2020:

Eerste afgifte van natuurvergunningen met stikstofruimte uit het SSRS.

Welke woningbouw- en infrastructuurprojecten komen in aanmerking voor stikstofruimte in het SSRS?

De minister van IenW is bevoegd gezag voor tracébesluiten van MIRT-projecten, de colleges van GS voor natuurvergunningen voor woningbouwprojecten. Naar verwachting bevat het SSRS, zeker op korte termijn, onvoldoende stikstofruimte voor alle voorgenomen tracébesluiten en woningbouwprojecten. Dit maakt prioriteren noodzakelijk. In principe gaat woningbouw voor infrastructuur, maar per MIRT-project wordt door IenW en de betreffende provincie gezamenlijk besloten of en hoe het betreffende MIRT-project kan worden mogelijk gemaakt. Voor woningbouwprojecten geldt dat stikstofruimte uit het SSRS de eerste twee weken na inwerkingtreding alleen bestemd is voor woondealregio's, de daarop volgende vier weken voor woondeal-regio's en projecten vanaf 100 woningen en vanaf week zeven voor alle woningbouwprojecten. Zo wordt tegemoet gekomen aan de politieke wens om zo snel mogelijk de bouw van zo veel mogelijk woningen mogelijk te maken.

In Zeeland is er geen sprake van woondeal regio's of projecten van meer dan 100 woningen. Daardoor kunnen de eerste vergunningen pas na zes weken in het SSRS worden opgenomen. Uit de berekeningen blijkt dat er ook dan nog voldoende ruimte beschikbaar moet zijn voor de Zeeuwse woningbouwprojecten die op dit moment bij Gedeputeerde Staten bekend zijn. Er zijn circa 45 woningbouwprojecten in beeld gebracht die waarschijnlijk in 2020 een vergunning nodig hebben in het kader van de wet natuurbescherming. Hiervan liggen een aantal projecten op dit moment stil. Gedeputeerde Staten zullen samen met de betreffende gemeenten de initiatiefnemers benaderen over het opnieuw indienen van hun aanvraag wanneer deze al eerder ingediend waren.

In hoeverre volstaat de ruimte in het SSRS voor woningbouwprojecten in de verschillende provincies?

De snelheidsmaatregelen pakken per provincie anders uit. De vraag of en zo ja hoeveel ruimte er beschikbaar komt is afhankelijk van de geldende maximum snelheid (als die al 100 km/uur is, is er geen winst), de ligging van snelwegen ten opzichte van natuurgebieden en het aantal, omvang en ligging van de woningbouwprojecten. Daarbij geldt dat de precieze problematiek alleen in de praktijk duidelijk zal worden. Duidelijk is dat niet voor alle woningbouwprojecten in Nederland voldoende ruimte beschikbaar komt. Daarom zijn provincies van mening dat het belangrijk is dat er meer bronmaatregelen vanuit het rijk beschikbaar komen om de urgentie maatschappelijke ontwikkelingen mogelijk te maken. Wij roepen het kabinet op deze maatregelen zo snel mogelijk voor te bereiden.

In Zeeland is slechts één snelweg, de A58. Daardoor ontstaat de meeste ruimte in midden Zeeland. Daar zijn echter geen woningbouwprojecten die op dit moment problemen hebben in het kader van de stikstofbelasting op N2000 gebieden. De grootste knelpunten in de woningbouw liggen op Schouwen-Duiveland (Kop van Schouwen) en Veere (Manteling van Walcheren). Het cumulatieve effect van de snelheidsmaatregelen in Nederland biedt echter voldoende ruimte voor deze projecten zoals het er nu naar uit ziet. Wel zullen deze vergunningen opnieuw moeten worden aangevraagd, waarbij ook nogmaals naar de mogelijkheden voor intern salderen wordt gekeken. Overigens komen alleen woningbouw (en 7 MIRT projecten) in aanmerking om van het SSRS gebruik te maken. Dit betekent dus dat voor initiatieven met betrekking tot industrie, recreatie of infrastructuur er nog geen mogelijkheden zijn in het SSRS.

Hoe verloopt de vergunningprocedure?

Binnen de gebruikelijke procedure en behandelingstermijn voor een natuurvergunning (van circa twintig weken) plaatsen de provincies ontvangen aanvragen – indien ontvankelijk – in het SSRS. Het SSRS zet de aanvragen vervolgens automatisch op datum en tijdstip van binnenkomst, waarna de voor projecten benodigde stikstofruimte in het SSRS wordt gereserveerd. Dit gebeurt centraal. Alle provincies kunnen in het SSRS zien of en wanneer de ruimte gereserveerd is, zodat zij – na reservering – het ontwerp besluit en (na terinzagelegging) het definitieve besluit kunnen afgeven aan de vergunningaanvrager. Dan wordt ook de gereserveerde stikstofruimte in het SSRS definitief toegedeeld.

Als er onvoldoende stikstofruimte in het SSRS is om een aanvraag te honoreren, wordt deze aanvraag afgewezen. De initiatiefnemer kan dan zijn project anders inrichten, waardoor er geen of minder stikstof bij vrijkomt (bijv. door inzet van elektrisch materieel) en/of in een later stadium eventueel een nieuwe aanvraag indienen met een beroep op stikstofruimte uit het SSRS. Via de voor initiatiefnemers toegankelijke AERIUS Calculator zullen initiatiefnemers overigens kunnen zien of er voor hun project, op het moment dat zij AERIUS Calculator raadplegen, in beginsel stikstofruimte in het SSRS beschikbaar is.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris